

Informatie voor gemeenten over psychologische behandeling voor kinderen en jeugdigen in de vrijgevestigde praktijk

Vanaf 2015 of 2016 wordt de psychologische zorg voor kinderen en jongeren tot 18 jaar niet meer vanuit de Zorgverzekeringswet vergoed. Vanaf dat moment zijn kinderen en jeugdigen met psychische of sociaal-emotionele problemen voor de organisatie en vergoeding van psychologische zorg aangewezen op u: hun gemeente.

Deze folder geeft u informatie over de rol die vrijgevestigde kinder- en jeugdpsychologen/psychotherapeuten hierin kunnen gaan vervullen, in het bijzonder die kinder- en jeugdpsychologen/psychotherapeuten die lid zijn van de NVVP, de Nederlandse Vereniging van Vrijgevestigde Psychologen & Psychotherapeuten.

Hoogwaardige psychologische zorg dicht bij huis

De vrijgevestigde kinder- en jeugdpsycholoog/psychotherapeut speelt binnen uw gemeente ook nu een belangrijke rol waar het gaat om goede (psycho)diagnostiek en behandeling van kinderen en jeugdigen met problemen op psychisch, sociaal-emotioneel of gedragsmatig gebied. De vrijgevestigde kinder- en jeugdpsycholoog/psychotherapeut is bij lokale huisartsen en scholen goed bekend en onderhoudt een netwerk met andere kinder- en jeugdhulpverleners, zoals logopedisten, fysiotherapeuten, GGD-jeugdartsen, kinderpsychiaters, volwassenen-GGZ, interne begeleiders, remedial teachers en diëtisten.

Kinderen, jongeren en/of hun ouders kunnen -eventueel in overleg met de huisarts- een keuze maken voor een vrijgevestigde kinder- en jeugdpsycholoog/psychotherapeut die goed in de lokale situatie is ingebed. Met name voor kinderen en jeugdigen is dit belangrijk, evenals een behandeling dicht bij huis. Naast deze voordelen is de vrijgevestigde praktijk kleinschalig, biedt persoonlijke zorg op maat en kent géén onpersoonlijke procedures, géén lange wachtlijsten en géén wisselende behandelaars.

Daarnaast valt de vrijgevestigde kinder- en jeugdpsycholoog/psychotherapeut onder het medisch beroepsgeheim, waardoor de contacten maximale discretie kennen.

In de praktijk blijkt de huisarts of de schoolarts een belangrijke verwijzer. Maar ook medisch specialisten en GGZ-instellingen verwijzen naar de vrijgevestigde kinder- en jeugdpsycholoog/psychotherapeut. Daarnaast worden kinderen aangemeld voor een *second opinion*.

Kinder- en jeugdpsychotherapie, voor wie?

Kinder- en jeugdpsychologische zorg en -psychotherapie is bedoeld voor kinderen en jongeren tot 18 jaar en hun ouders/ verzorgers, in geval de ontwikkeling van het kind of de jongere stagneert of verstoord dreigt te raken. Veel voorkomende problemen bij kinderen en jeugdigen zijn: aanpassingsproblemen, stemmingsproblemen, gedragsstoornissen, angststoornissen, trauma's, regulatie- en integratieproblemen, gezinsproblematiek, maar ook ontwikkelingsproblematiek zoals aandacht- en concentratieproblemen (ADHD/ADD) of autismespectrumstoornissen (ASS).

In het kader van intake en diagnostiek brengt de kinder- en jeugdpsycholoog/psychotherapeut eerst het functioneren van het kind en zijn of haar omgeving zorgvuldig in kaart, in nauwe samenwerking met ouders en school. Hierna wordt die behandeling gekozen die het best bij de problematiek aansluit. Dit alles, om de ontwikkeling van het kind/de jongere bij te sturen of weer op gang te brengen, hem/haar of de ouders/verzorgers meer inzicht te geven in het functioneren van het kind/de jongere of deze op een meer adequate manier te laten functioneren in gezin, school en maatschappij.

Therapievormen

De meest gangbare therapievorm is *individuele psychotherapie* in een combinatie van gesprekstherapie en speltherapie. Therapeutische ouderbegeleiding maakt onderdeel uit van deze behandeling. Ook *groepstherapie* en *gezinspsychotherapie* zijn mogelijke behandelvormen.

Expertise en kwaliteit

Deze folder gaat over kinder- en jeugdpsychologen/psychotherapeuten die lid zijn van de NVVP. Zij hebben veelal een langdurige expertise opgebouwd in de behandeling van kinderen en jongeren tot 18 jaar. Met het lidmaatschap van de NVVP is de kwaliteit van hun praktijkvoering gegarandeerd. Een groot aantal van de ruim 1400 NVVP-leden heeft zich gespecialiseerd in de kinder- en jeugdpsychotherapie.

Hoogopgeleide hulpverleners

NVVP-leden hebben een registratie in het overheidsregister als gezondheidszorgpsycholoog, als psychotherapeut en/of als klinisch (neuro)psycholoog. Deze registraties vinden plaats in het kader van de Wet BIG (Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg).

Universitaire postmasters

Na een universitaire masteropleiding psychologie heeft de gz-psycholoog een tweejarige postmaster gevolgd. Een klinisch psycholoog is een gz-psycholoog die daarna de vierjarige specialistische opleiding tot klinisch psycholoog en psychotherapeut heeft gevolgd. Een psychotherapeut heeft na zijn universitaire opleiding de vierjarige postmaster psychotherapie afgerond. Binnen deze opleidingen is het mogelijk zich verder te specialiseren op het gebied van kinderen en jeugdigen.

Eerstelijns* psychologische hulp

De kinder- en jeugdpsycholoog die is geregistreerd als gz-psycholoog geeft kortdurende psychologische hulp in de eerste lijn. Het gaat dan in principe om psychische klachten die korter dan zes maanden bestaan, die zich niet in combinatie met andere fysieke of psychische klachten voordoen, die nog niet eerder zijn behandeld en waarbij de verwachting bestaat dat enkele gesprekken afdoende zullen zijn.

Tweedelijns* behandelingen

Zijn de problemen complexer en langdurend, grijpen ze in op meerdere terreinen of zijn de problemen verweven met de gezinsdynamiek, dan is de psychotherapeut of klinisch (neuro)psycholoog in de tweede lijn de aangewezen behandelaar.

*In de loop van 2013/2014 zullen de termen eerstelijns en tweedelijns langzaam verdwijnen en overgaan in de termen basis-GGZ, generalistische GGZ en gespecialiseerde GGZ. De eerstelijns psychologische zorg valt dan grotendeels onder de generalistische GGZ; tweedelijns behandelingen gaan vallen onder de gespecialiseerde GGZ.

Adequate verwijzing

De NVVP heeft een stroomdiagram ontwikkeld waarmee de huisarts, consultatiebureau- of jeugdarts, medisch specialist of Bureau Jeugdzorg adequaat naar een vrijgevestigd aanbieder van generalistische dan wel gespecialiseerde zorg kunnen verwijzen.

Kwaliteitscriteria

Kinder- en jeugdtherapeuten die lid zijn van de NVVP voldoen zowel aan de wettelijke criteria die een kwalitatief hoogwaardige praktijkvoering garanderen, als aan de NVVP-kwaliteitscriteria die zich richten op de intake, de indicatiestelling, de behandeling, de informatieverstrekking en op een aantal randvoorwaarden voor de beroepsuitoefening. Naast de Beroepscode voor psychologen en de Beroepscode voor psychotherapeuten behoren de diverse richtlijnen van de NVVP tot deze randvoorwaarden. Een kleine greep hieruit zijn de richtlijnen voor indicatiestelling en toetsing, voor intervisie, dossierbeheer en praktijkwaarneming. In de beroepscodes is tevens de geheimhouding van de therapeutische informatie geborgd.

Erkenning door Inspectie

De Inspectie voor de Gezondheidszorg beschouwt de NVVP-kwaliteitscriteria inmiddels als veldnorm voor de sector.

Kwaliteitstoetsing door visitatie

NVVP-leden worden periodiek op de uitvoering van de kwaliteitscriteria gecontroleerd via een professioneel, geprotocolleerd en verplichtend opgezet visitatietraject.

Klanttevredenheid en monitoring

Of kinderen en jongeren of hun ouders/verzorgers tevreden zijn over hun behandeling, kan met wetenschappelijk ontwikkelde vragenlijsten worden gemeten. De kinder- en jeugdpsycholoog/psychotherapeut kan tevens meten hoe effectief zijn behandeling is en deze waar nodig bijstellen. In vaktermen spreekt men hier van Routine Outcome Monitoring (ROM). ROM helpt het verloop van de behandeling in beeld te brengen.

ROM-portal van de NVVP

Kinder- en jeugdpsychologen/psychotherapeuten die bij de NVVP zijn aangesloten, kunnen deelnemen aan de speciaal voor en door de NVVP ontwikkelde ROM-portal. De ROM-portal voorziet in vragenlijsten die specifiek voor kinderen en jeugdigen zijn ontwikkeld en voldoen aan de wetenschappelijke standaarden. De NVVP-portal wordt onderhouden door een speciale ROM-commissie, waarin onder meer een wetenschapper van de Erasmus Universiteit Rotterdam zitting heeft.

Professionele klachtenregeling

Alle bij de NVVP aangesloten kinder- en jeugdpsychologen/psychotherapeuten vallen onder het NVVP-klachtenreglement. Hun cliënten kunnen een klacht indienen bij een professioneel functionerende Klachtencommissie. Deze commissie bestaat uit een jurist als onafhankelijk

voorzitter, een vertegenwoordiger van de Nederlandse Patiënten/Consumenten Federatie en een lid van de NVVP. De klacht wordt - tegen de achtergrond van de Wet Klachtrecht Cliënten Zorgsector (WKCZ) - getoetst aan de Beroepscode voor psychologen of de Beroepscode voor psychotherapeuten.

Indien mogelijk, wordt in het conflict tussen cliënt en behandelaar door een van de speciaal hiervoor getrainde mediators van de NVVP bemiddeld.

Op grond van de Wet BIG vallen gz-psychologen, psychotherapeuten en klinisch (neuro)psychologen onder het medisch tuchtrecht. Cliënten kunnen hun klacht hierdoor ook indienen bij het Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg.

Meer informatie

Wilt u meer weten over de NVVP en/of de aangesloten psychologen en psychotherapeuten in uw gemeente of samenwerkingsregio? Neemt u dan contact op met het NVVP-bureau.

Via de zoekmachine van de NVVP-website kunt u snel en eenvoudig alle aangesloten kinder- en jeugdpsychologen/psychotherapeuten selecteren in uw gemeente.

Nederlandse Vereniging van Vrijgevestigde Psychologen & Psychotherapeuten (NVVP)

Maliebaan 87
3581 CG Utrecht
[t] 030 2364338
[e] info@nvvp.nl
[w] nvvp.nl

Klachtencommissie NVVP

Postbus 13086
3507 LB Utrecht

Waanderweg 102
NL - 7812 HZ EMMEN
tel. (0591) 63 28 23
fax (0591) 63 27 96
info@pepwiersma.nl
www.pepwiersma.nl